

Rağmen

RAĞMEN-2

Baba

Genel Yayın Yönetmeni: Sinem Sal

Kapak İllüstrasyonu: Zeynep Özatalay

1-2. Baskı: Ekim 2019

3. Baskı: Ocak 2020

Yayıncı Sertifika No: 13226

ISBN: 978-605-7865-38-0

© KARAKARGA YAYINLARI 231

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumalıoğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Görsel Yönetmen: Sedat Gösterikli

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

[karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

[karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

[karakargayayin](https://twitter.com/karakargayayin)

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 40200

*Bu kitabın telif geliri, tüm yazar ve çizerler tarafından
Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'na bağışlanmıştır.*

İçindekiler

<i>Heybedeki Un</i> - Berna Durmaz	9
<i>Ah'layan Masa</i> - Mine Sögüt.....	14
<i>Babamın Hediyesi</i> - Ayşen Şahin Aksakal	17
<i>Babana Bile Güvenme</i> - Arzu Erkan Yüce	23
<i>Babamın Yangını</i> - Pınar Eğilmez.....	33
<i>İki Sabun bi (i)lif</i> - Figen Şakacı.....	39
<i>Babama Mektup</i> - Defne Suman	44
<i>Temel Yaşam Desteği</i> - Aslı Serin	49
<i>Kendine Götür</i> - Birgül Özcan	51
<i>TEK ATIŞ</i>	56
<i>Babasız</i> - Zehra Çelenk.....	57
<i>Ne Oluyorsa En Başta Oluyor</i> - Seçil Epik.....	61
<i>İyi Baba Var mıdır?</i> - Nihan Kaya.....	65
<i>Ormanı / Evin / Vahşi / Cangılı / Dünyada / Bu</i> - Selcan Özgür	70
<i>Rikkat</i> - Berrin Karakaş.....	76
<i>Torun</i> - Ceylan Ertem.....	83
<i>Köşesiz Orman Yasası</i> - Mihrap Aydın.....	87
<i>Bir Tuhaf Yanık İzi</i> - Çiğdem Aldatmaz.....	89
<i>Lütfen Baba</i> - Ayça Güçlüten	95

<i>Yerine Gelen Dilek</i> - Berrak Yurdakul	98
<i>Düşünce Çiçeğim</i> - Çağnam Erkmən	102
<i>Herkes Öldüremez Babasını</i> - Dilâra Gürcü	106
<i>Baba'ya Eski Bahçe'den Psikanalitik Bir Bakış</i> - Tuğçe Isiyel.....	112
<i>Seçilen</i> - Seran Demiral.....	118
BANA BİR MASAL ANLAT BABA	124
<i>Atlı Adam</i> - Neslihan Önderođlu	125
<i>Mavi</i> - Merve Çalkan.....	134
<i>Sudan Çıkmış Balık</i> - Janset Karavin	137
<i>Tanrım, İnsanlığa Musallat Ettiğin O Korkunç Vebaya Yakalanmayacak Kadar</i>	
<i>Sevgili Bir Kulun Değil Miydim?</i> - Vardal Canış	142
<i>Babalarının Ölümlü Kızları</i> - Ebru Ceylan	148
<i>Babamın Siyah Pelerini</i> - Funda Şenol Cantek.....	152
<i>“Benim Küçük Babam”</i> - Ezgi Altınır	158
<i>İçinden Baba Geçen Cümleler</i> - Funda Dörktaş	165
<i>Babam vs Ben</i> - Sinem Sal.....	168
<i>Kaplan Balığı</i> - Şeyda Üzer.....	173
<i>Yeni Nesil Babalık</i> - Arzu Erkan Yüce	178
<i>Beni Saklasan-</i> Deniz Özturhan	181
<i>Şehir Efsanesi</i> - Gül Ersoy	186
<i>Firâri</i> - Ezgi Örnek	189
<i>Babamın ‘Değer’i</i> - Ayşegül Kocabıçak.....	192
<i>Babasının Kızıyım İşte!</i> - Asuman Susam	198
<i>Çocukluğum Babamı Beklemekle Geçti</i> - Elif Şafak	203

Heybedeki Un

Berna Durmaz

İllüstrasyon: Seda Mit

Bu kuş uçumu uzaklığın vardı bir bildiği. Yoksa neden çağırırsın Naz'ı tepelere. Böyle yola baktırsın, ucuna bir şehir koysun. Ucu- na bir şehir değil, iç yakan bir düşü koysun. Neden? Vardı bir bildiği. Böyle düşündü Naz, tepeye tırmanırken. Aşağıda iğne başı ağaçlar, ipten bir yol. Güneş ışığı, bulut gölgesi, kopkoyu bir yeşil. Daracık bir vadiye sıkışıp kalmış oluş. Karmakarışık bir dolaşma. Bu çokluğun karşısında bir coşkun duydu kendini. Deponun tozlu havasının içine yer ettiği kasvet dağıldı biraz. Babasıyla konuştuklarını bile unuttu da yüzüne bir ışık düştü. Durmakla olmaz. Başına geleceklerin yönünü babası çoktan çizmiş. Bir gıdım pay bırakmamış Naz'a hareket edecek. Olmaz,

diyecek ama konuşacak dilini almış ondan babası çoktan. Ona başka çare bırakmamış. Gitmeli. En uzağına ulaşmalı kıvrılan yolun. Ama henüz değil, biraz daha bekleyip oyalayacak Naz. Henüz coşmayacak, gülmeyecek, kavruk duruşu öyle sürecek daha. O gün de gelecek.

Tepede boş durmanın hale çare olmadığını düşündü, çıktığı patikadan inmeye koyuldu. Bacaklarına kara çalılar sarılıp, eteklerine diken topakları takılarak aşağı yavaşça kayd. Toza bulanmış taş binaya baktı uzaktan. Dik ve kunt gövdesinin yere okkalı basışına baktı. Nasıl da babası gibiydi bu bina... Her bir taşında, kalasında onun eli olduğundan değil, bu heybetli, soğuk duruşun kırılmazlığı

karşısında, çocukluğundan beri Naz'ı kımlıtsız olmaya zorladığı için benzerlerdi. Dilsizmiş gibi duruşları durmadan bir şeyler söylerdi aslında. Babasının asılmış yüzü, sivrilmiş bakışı, kenarları hep aşağıda olan ağzının söylediklerinden hep korktu Naz. Bu bina da yağmurdan kararmış badanasız yüzü, tozlu, kırık camlarıyla içini sıkardı Naz'ın. Çaresiz, içeri girip yarım kalan işinin başına oturdu. Un çuvallarının açık kalan ağızlarını büzmeye devam etti. Çuvaldıza geçirdiği ipin ucunu eliyle yokladı bir, ucundaki düğümden emin oldu. İğnenin eğri ucunu sıra sıra sapladı çuvalın ağzına. İpi hatır tutur geçirip ağzı büzdü.

Bir depo dolusu çuval... Aralarında geze kaybola akşamı bulur, dikmesi bitmez. Bunu böyle bilse de bir çabukluk gelmez eline. Sanki daha da yavaşlar. Çuvalın iki ucunu birbirine tuttururken aklından binbir düşünüş uç veriyor Naz'ın. Yorgunluğa varana dek, bezip usandıracak kadar uzun, upuzun sürüp gidiyor. Az önce tepeye çıkışında, oraya bakışından, sonra su gibi aşağıya kayışından da önce başlayan düşünüşün taze sürgün veren uçlarına doğru yürüyor şimdi de. Topraktan yürüyen can suyu gibi, ağacın kapalı gövdesinin içinde, damar damar yukarılara, dala yaprağa, yürüyen su gibi yürüyor düşünüşü Naz'ın. O kadar candan akıyor ki sağa sola sapmasıyla çoğalıyor durmadan. Bir yol değil ki diyor, içinden Naz. Sadece bir yol değil buradan oraya uzanan. Rüyalarına giriyor bazen. Mıcırli kara asfaltında yürüyor durmadan. Yerden sıcak zift kokusu yükselip burnuna dayanıyor. Bu kokuyla yürüyor Naz. Yol kıvrılıp bükülerek şehrin karnına saplanacak. Oradan kalbine yürüyüp, gözünde, beyninde ince bir damar gibi kıvrımlanacak. Naz kenarlarındaki çiçekler gibi yayılıp uzayacak onunla birlikte. Seziyor Naz. Var bu yolun bir bildiği. Şehrin ona diyecek bir sözü var. Işıklı binalarının arasında mı olur,

caddelerinde, okullarında mı? Naz iyice bir koydu aklına, gidip o sözü bulup çıkaracak. Yaşam bundan böyle orada akacak.

Her defasında, düşünmenin tam da burasında bir duvara hızla çarpar gibi çarpıyor Naz babasının hayaline. O koca gövde onu, tıpkı çocukluğunda olduğu gibi çıktığı yükseklikten alıp indiriyor yere. Buradasın, diyor. Gidemezsin bir yere. Sana çitler yaptım, dikenden. Halkalar aldım boynuna, ayağına, diyor. Un çuvallarından gelen parayla pazara çıkarlardı ya babasıyla, o zaman da babası böyle, sıtma görmemiş sesiyle gürlerde herkesin ortasında. Adımını yanlış mı attı Naz, dönüp dönüp arkasına fazla mı baktı, kumaş tezgâhının önünde çok durdu da satıcı oğlanın gözü mü kaydı süt beyaz Naz'ın tenine. Olmaz ya Naz bir oğlanın gözüne mi baktı içten. Babası her yolun başından çıkar. Her evin arkasında durur. Her sözünün tam ortasına kıvrılıp çöreklenir. O olmadan bir şey demek mümkün mü, bir şey düşünmek... Nasıl alıp başını o yolun sonundaki şehre gidebilir Naz? Bir başına. Babasının sözünün üzerine basıp geçerek hem de... Vay hayal. Evin yıkıla. Koymadı Naz'ı rahat. Böyle düşününe düşününe bir depo dolusu çuvalın ağzını dikti bitirdi. Olsa daha dikerdi.

Her sözünün tam ortasına kıvrılıp çöreklenir. O olmadan bir şey demek mümkün mü, bir şey düşünmek...

***Nasıl alıp başını o
yolun sonundaki
şehre gidebilir
Naz? Bir başına.
Babasının sözünün
üzerine basıp
geçerek hem de...***

Öğle ışıkları dışarıda dikleşince, sıcaklığı deponun içine doğru vurdu. Giderek artan bunalışın, yol, çare, yordam bulamayışının itkisiyle daha bir sıkı sıkıya büzüldü çuval ağzları. Sonra döndü, bir kez daha çıktı dışarı Naz. Sabah tırmandığı tepeye bir kez de buradan baktı. Orayı düşünüyor. Tepenin gerisinde uzanan ip yola kayıyor aklı. Oradaki evleri, sokakları, insanları, oranın hayatını düşünüyor. Gelen olmasa da gelmenin, giden olmasa da gitmenin mümkününü kuruyor kafasında. Umutlanıyor. Okuldan öğretmeni sen okursun, dememiş miydi Naz'a? Yatılı okursun, sınavları var dememiş miydi? Belki de o gün saplandı Naz'ın aklına gitme fikri. Kaç yıl geçti üzerinden ne silindi hayalinden ne de yatılı okuma fikri babasının aklına yat-

kalkıp gelecek buralara. O zaman Naz, bunca uğraştığının karşılığını görecekti. Toptancı çuvala para vermem demiş, desin. Naz ne yapıp edip bulacak bir yolunu.

Çocukluğunda ağaca asılı kalmış bulmuşlardı onu. Eprimiş, sökülmiş entarisinin etekleri gibi saçak saçak, püsküllü. Kanadı açılmış da uçmaya yetmemiş bir kuş gibi beklentili buldular. Uçacaktı belki. Bir ayağının sıkıştığı dal kırılırdı, dayanmaz bırakırdı Naz'ı. Kurtulunca yukarıya doğru yükselirdi belki Naz, bir kuş gibi. Hep böyle yükseklerle çıkışın, bir tepeye, bir ağaca, başka gün kayalıklara tırmanışında vardı bir niyet. Kimsenin bilmediği. Niye oralara çıktığını diyememenin sıkıntısıyla bakardı Naz, babasına. Bacağı mı kırılmış, yok. Ağrı falan... yok. İki uzun kol. Nereye çıksa uzanıyor ona doğru. Bazen kurtarış ama hep kaçışının sonu. Upuzun kullu iki kol, küçük bedenini kavrar-ken hep şunu diyor: Sen kuş değilsin Naz. Burada ne işin var? Uçamazsın, yükseklerle çıkamazsın. Babasının sesi bu yaşında bile kulağında Naz'ın. Her yaşında hep aynı öğüt. Kır dizini otur, el âlemden laf getirme. Annesi yok ya Naz'ın. Anasız kuş bir gün av olur illaki. Bunu böyle derler de iyice yürütürler babasını üzerine. Naz'ın çıktığı yerlere basa-

ti. Olsun, yine de yolun tek başına varlığının bile güzelliğiyle avunuyor. Bir vakit daha oyalanacak taş yapının içinde. Bir vakit daha çuvalın sert kendiri parmaklarının derisini tarazlayacak. Kınnap ipin parmağa dolanıp kan oturtması bir vakit daha yakacak canını. Sonra Naz, o tepeden baktığı yolun bir ucunu tutacak. Tutup sonuna dek çekecek kendine doğru. O yolun öteki ucuna kurulmuş koca şehir, ne yapsa, ne kadar ayak sürüse de

rak tırmanır babası ağaca. Onun çıktığı yere çıkararak, yapraklar arasından. İki kol, iki taraftan. Biri Naz'ın sıkışan ayağını kurtaracak, öteki düşmesini diye çocuğu tutacak. Dalı kırmak tek çare, ayağı kurtarmak için. Öyle de yapmışlardı o gün. Tutmasaydı babası, dallara çarpa çarpa aşağı düşebilirdi Naz. Ortasından ikiye yarılarak çatallanan ağacın üstünde iki kişi oldular birden. Naz yanındaki dala tutunmaya çalışan babasına baktı. Bir

kez daha yanlış yerdeydi Naz. Baba demek o kızgın, keskin bakış demektir.

**Upuzun kıllı iki
kol, küçük bedenini
kavrarken hep
şunu diyor: Sen kuş
değilsin Naz. Burada
ne işin var?**

Deponun kapısından içeri dolan batan güneşin kızılılığı şimdiki. Günün o kızılığın içinde geçirmek vardı. Eskisi gibi. Kaçılacak kuyularını bulmak gerekti yine. Tepeye yine çıkıp kaybolmak vardı. Yıllardır orada bekleyen ağacın, dalı, yaprağı olmak vardı. Ama artık büyüdü Naz. Fabrikadan gelen çuvalların ağzını dikecek. Yıllarca oturup kalacak onların yanında. Sonunda o da çuvalların içinde bir çuval olacak. Sonra toptancının adamları gelecek kamyonla. Çuvalları kasaya yükleyecek. Unu civardaki bakkallara, Naz'ı toptancının oğluna götürecektir. Yöredeki, küçük de olsa tek işletme sahibi babası ya Naz'ın da tüccarın oğluna varması şart koşulacak. Kim şart koşacak? El âlem, Naz'ın babası, tüccar. Tüccarın oğlu?

Bir avuç un yetmez mi insanı zorluktan kurtarmaya? Yeter de artar bile. Kimse fark etmez çuvaldaki eksigi. Ama Naz'ı kurtarabilir. Naz bu yüzden çuvalların ağzını kapatmadan önce bir avuç un alıp önündeki heybesine koyuyor. Sadece bir avuç. İçinin huzursuz kıpırdanışını yatıştırmak için durmadan konuşuyor kendine. Tut ki bu çuval yana devrildi. Devrilmiyor mu? İçinden bir avuçluk un yere saçılmıyor mu sanki? Tozlu zeminin üzerinde un dağılıp kalmıyor mu?

Alıcılar gelip çuvalları kamyonla yüklediklerinde, bomboş kaldığında depo yeri kar yağmış gibi bembeyaz görmüyor mu Naz? Süpürdüğünde yazıklanıyor yerde kalmış una da tozla unu birbirinden ayıramadığına yanıyor. Tut ki bu avuçladığı un yere saçılacak undan. Tut ki onun heybesine değil de tozun içine katılıyor. Böyle böyle susuyor içinin bağırان sesleri Naz'ın. Öyle olunca yumuşak ince taneli un serin bir su gibi çarpıyor eline. Avucunu ne kadar sıkarsa sıkınsın unun parmaklarının arasından su gibi akmasına engel olamıyor. Ona kalan azıcık unu koyuyor heybesine.

Babası tutmadı sözünü. Toptancıdan alacağı çuval başına üç liranın birini verecekti Naz'a. Çuvalların ağzlarını dikmesi karşılığında. Öyleydi babasıyla konuşması. Tüccar işi bozdu. Öyle dedi babası. Pat diye deyiverdi, ortada bir sorun yokmuş gibi. Varsa da kendisi en iyi biçimde çözmüş gibi. Neredeyse müjde verir gibi söyledi Naz'a olacakları. Yemek yerken, iki lokma arası deyiverdi. Naz'ın tam da parasının umuduna kapıldığı bir sırada. Tasta çorba soğumuyordu. Üflüyordu ikisi de. Ağızları yana yana, sabırsız kaşıkıyorlardı çorbalarını. Naz, çuvaldızın deldiği parmaklarıyla kaşığı tutmakta zorlanıyordu.

“Toptancı paranı vermeyecek,” dedi babası.

“Neden?”

“Düğün masrafı olacak, dedi. Sonra Naz'a ben istediği altın bileziği alırım, dedi. Alır, il-laki alır.”

Koca bir kaşık dolusu sıcak çorba ağzının içini yakmıştı Naz'ın. Ne yutabildi ne çıkara-bildi ağzından. Dilini, damağını, dişini, yü-reğini yaktı. Babası durmadan konuşmuştu o gün sofrada.

“Hem o da senin bir baban olduktan sonra... Alır, almaz mı sandın?”

Naz duvardaki heybeyi boynuna asmayı ilk o gün akıl etti. **R**

Ah'layan masa

Mine Söğüt

İllüstrasyon: Elif Varol Ergen

Benim babam bir ejderha.
Benim babam bir kaplumbağa.
Benim babam bir Superman.
Benim babam bir kaptan.
Benim babam...

Kadın kaydırdıktan kayan çocuğu yere indiğinde kolundan sertçe çekerek ayağa kaldırdı ve "Senin baban değil o. Sadece bir erkek, herhangi bir erkek" dedi.

"Neden herhangi bir erkek benim babam olamıyor?"

Kaydırdıktan kayan çocuk şu an 23 yaşında, dün 5 yaşındaydı, yarın 40'ına basacak.

Annesi ona kocaman bir pasta yapacak. Pastanın üzerinde mumlar. Sayısını herkes hep karıştıracak.

"Şu binaları benim babam yaptı".

"Senin baban hiçbir halt yapmadı. Seni karnıma koydu sonra hep nefret kustu."

"Benim babam Noel Baba."

"Benim babam İnci Baba."

"Benim babam bir arabanın bagajında paramparça."

Kadın çocuğun ağzına bir tokat yapıştırdı. Çocuk ağlamaya başladı. Çocuk ağlamaya başladığında iki yaşındaydı. Çocuk ağlamaya

